

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра теорії та історії соціології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи соціальних комунікацій
для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень бакалавр
освітня програма «Соціологія»
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2023/2024
Семестр	3
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладачі: Соболевська Марина

Продовжено на 2024/2025 н.р. «31.08.2024»
(підпис, ПІБ, дата)
на 20__/20__ н.р. () «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2023

Розробник(и):

Соболевська Марина д.соц.н., доцент, доцент кафедри теорії та історії соціології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав.кафедри теорії та історії соціології

Судаков Володимир

Протокол № 19 від « 28.08.2023 р.

Схвалено науково-методичною комісією факультету соціології

Протокол № від «31 серпня» 2023 року

Голова науково-методичної комісії Червінська Тетяна

1. Мета дисципліни - всебічно розглянути основи комунікативного знання, ознайомити студентів з понятійно-категоріальним апаратом теорії комунікації, пояснити специфіку різних видів комунікацій через їх зіставлення, з'ясувати роль інформації в комунікативному процесі.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. Знати основні етапи розвитку соціології, ключові напрямки соціологічної теорії
2. Вміти працювати з науковою літературою та періоджерелами
3. Володіти понятійним апаратом соціологічної теорії

3. Анотація навчальної дисципліни: Дисципліна є вибірковою в структурно-логічній схемі підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавра» галузі знань соціології освітньої програми «Соціологія». В курсі узагальнені теоретичні основи та практичні аспекти функціонування комунікації в суспільстві, що дозволяє студентам ознайомитися з новітніми комунікаційними техніками та практиками; навчитися аналізувати комунікативну ситуацію та комунікативний акт з огляду на їхню ефективність; засвоїти принципи, розвинути та вдосконалити навички ефективної комунікації на різних рівнях (особистісному, груповому, професійному, масовому), сформувати й закріпити навички здійснення ефективних комунікацій.

4. Завдання (навчальні цілі): познайомити студентів із основними теоретичними підходами до вивчення соціальної комунікації, які дозволяють зрозуміти процеси соціальної взаємодії та пояснювати функціонування різноманітних комунікативних практик.

Це спрямовано на формування компетентностей:

- Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) (ЗК5)
- Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формувати аргументовані висновки та рекомендації (СК6)
- Здатність використовувати понятійний апарат та методологічний інструментарій соціології для дослідження комунікаційних процесів та здійснювати різноманітні аналізи комунікативних практик (СК13)

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Основні принципіві положення соціологічних теорій комунікації та теорії, що мають безпосереднє відношення до процесів комунікування	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Аналіз та реферування періоджерел	10
1.2	Специфіку цих теорій, особливості концептуального та методологічного апарату, їх основних представників	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	контрольна робота;	20
2.1	Застосовувати теоретичні знання у практиці дослідження процесів соціальної комунікації	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	практичні завдання (кейси);	20
2.2	Використовувати можливості різних теоретичних підходів у вивченні і аналізі комунікаційних практик	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	контрольна робота;	30
4	Здійснювати самостійно аналітичну, дослідницьку та пошукову діяльність	самостійна робота	практичні завдання (кейси)	20

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	2.1	2.2	4
Програмні результати навчання (назва)					
Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності (ПРН1)	+		+	+	+
Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач (ПРН4)		+	+	+	+
Застосовувати теоретичні підходи та соціологічний інструментарій для аналізу комунікаційних процесів у сучасному суспільстві та вирішення проблем координації взаємодій соціальних груп українського суспільства (ПРН17)		+	+	+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. активна робота на практичних заняттях: ПРН.1, ПРН.2, РН2.1, РН2.2, РН4 – **56 балів/28 балів**
2. виконання контрольних робіт: РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН2.2, РН4 – **44/32 бали** (2 роботи по 22 максимальних або 16 мінімальних балів за кожну)

- підсумкове оцінювання: залік

7.2 Організація оцінювання:

1. активна робота на практичних заняттях з тем 1-8 РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН2.2, РН4 – протягом семестру
2. Кр 1 з теми 1-4, РН 1.2, РН 1.2
3. Кр 2 з теми 5-8, РН 2.1, РН 2.2

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та практичних занять

Номер і назва теми	Кількість годин		
	Лекції	Практичні	Самостійна робота
1. Теоретичні основи вивчення соціальної комунікації			
1. Основи теорії соціальної комунікації: онтологічний та гносеологічний аспекти	4	4	8
2. Вербальна та невербальна комунікація	4	4	8
3. Функціональний аналіз соціальної комунікації	2	2	8
4. Семіотичні основи соціальної комунікації	4	2	8
<i>Контрольна робота 1</i>		2	
2. Соціологічні дослідження рівнів соціальної комунікації			
5. Комунікативна особистість	2	2	8
6. Ефекти комунікації: дослідження медійних впливів	4	4	8
7. Міжкультурна комунікація	4	4	8
8. Нові медіа як об'єкт теоретизування та дослідження	4	2	8
<i>Контрольна робота 2</i>		2	
ВСЬОГО	28	28	64

Загальний обсяг 120 год. в тому числі:

Лекції – 28 год.

Практичні заняття - 28 год.

Самостійна робота – 64 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна:

1. Communication Theory & Research. Ed. by Denis McQuail, Peter Golding and Els de Bens. - SAGE Publications, 2005.
2. Holmes D. Communication Theory: Media, Technology, Society / David Holmes. — London: SAGE Publications, 2005.
3. Turow, Joseph. Media today : an introduction to mass communication. 3rd ed – Routledge, 2009.
4. Костенко Н.В. Масова комунікація. / Соціологія під. Ред. С. Макеєва - К. - С.153-180.
5. Медіа. Демократія. Культура / За ред. Н.Костенко, А.Ручки - К. : Ін-т соціології НАНУ, 2008. - С. 11-30, 133-152, 240-261.

Додаткова:

1. Баликін І., Волошенюк О., Чорний О., Федченко О. Абетка візуальної грамотності / за ред. Волошенюк О., Іванова В., Євтушенко Р. Київ : АУП. ЦВІП, 2019. - 43 с.
2. Больц Норберт Абетка медіа / За заг. ред. В. Ф. Іванов. Переклад з нім. В. Климченка — Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2015. — 177 с.
3. Вальорска М. Агнешка Діпфейк та дезінформація : практ. посіб. / пер. з нім. В. Олійника. К. : Академія української преси, Центр вільної преси, 2020. - 36 с.
4. Іванова Т., Юричко А. Інтерактивні форми та методи у процесі викладання журналістських дисциплін : методичний посібник / Іванова Т., Юричко А. / за заг. ред. В. Іванова. — К. : Академія української преси, Центр вільної преси, 2022. — 208 с.

5. Іванова Т., Ізбаш С. Методичні «фродзинки» онлайн-тренінгу з медіаграмотності «Будь у тренді: МІГ в online!» : практичний посібник / за заг. ред. В. Іванова. Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2020. — 96 с
6. Іванова Т. Як не стати гейміфікатором: методики і технології проведення ігор із медіаграмотності : навчальний посібник / Іванова Т. / за заг. ред. В. Іванова. — К. : Центр вільної преси, 2021. — 96 с
7. Квіт С. М. Масові комунікації: підручник / С. М. Квіт. — К.: Кисво-Могилянська академія, 2008. — 206 с.
8. Мак-Люен М. Галактика Гутенберга: Становлення людини друкованої книги. — К.: Ніка-Центр, 2001. — 464 с.
9. Шейбе Сінді. Рогоу Фейз Медіаграмотність: підручник для вчителів / Перекл. з англ. С. Дьоме. - К.: Центр Вільної Преси, Академія Української Преси, 2017. 319 с

10. Додаткові ресурси:

1. Система дистанційного навчання факультету соціології Moodle <https://sociology.elearningacademy.site/login/index.php>
2. Академія Української Преси: <https://www.aup.com.ua/>
3. Детектор медіа: <https://go.detector.media/>
4. Інститут масової інформації: <https://imi.org.ua/>
5. Інтерньюз Україна: <https://internews.ua/>